טורי בר אורי
172283
בן יוליה ומאוריצי -משה
נולד ב- 19.2.1930
שרת בגדוד "ברק" (12)
נפל ב- 18.5.1948
בעת מילוי תפקידו.

בר אורי

בן מאוריצי ויוליה. נולד ב־19.2.1930 בקראקא, פולין. למד שלוש שנים בבית־ספר פולני. בראשית מלחמת־העולם ב׳ גמלט עם הוריו לגליציה המזרחית, שם השיגם הכיבוש הרוסי ונשלחו לסיביר. אורי למד בבית־הספר הרוסי והצטיין בלימודיו. אחרי „הסכם שיקוי־סקי״ שוחררו הוריו כאזרחי פולין ועברו אתו לסמרקנד. שם התענו שבה ברעב. אחר־כך נתקבל לבית־הילדים היהודי שבחסות הפולנים. יצא עם שיירת הילדים לטהרן והגיע עמהם לארץ ב־27.2.1943. ימיו הראשונים בארץ עברו עליו במחנה ילדי טהרן בחות־הלימוד בירושלים. לפי בחירתו נשלח להתחנך בדגניה א׳. למד בבית־החינוך מכיתה ו׳ עד גמר י״א. הצליח להתאקלם בסביבתו החדשה, הצטיין בלימודיו, היטיב לנגן באקורדיון. היה אוהב־ספר וידע לעורר ענין רב בסיפור תוכן הספרים שקרא וקורות חייו רבי הסבל וההרפתקאות. היה מאושר כשהוכנס לעבודות המשק וכפות ידיו נתיבלו. שאיפתו הגדולה היתה שהוריו יבואו וידאוהו כבחור מושלם בתורה ובעבודה. ד״ר ישעיהו שפירא היה אפוטרופסו בארץ. התאמן בגדנ״ע ומילא תפקידים כמקשר וכמקלען.

כשפרצה מלחמת־השחרור ביקש לשלחו לגיוס מלא, אך ועדת־הבטחון המקומית סירבה להיענות לו משום שהיה בן יחיד להוריו שהתעתדו לבוא ארצה. חשתתף בהגנת המקום כמקלען בתוך העמדות נגד הטנקים של חסורים שניסו לפרוץ לתוך חצר המשק. תוך כדי סעולתו בעמדה קדמית נפגע בפגז האויב ונפל ב־18.5.1948. נקבר בדגניה א׳ ביום 21.5.1948. זכרו חועלה בספר „בטער ביום סופה״ (לזכר חללי דגניה א׳). הוריו הגיעו לארץ אחרי מותו.

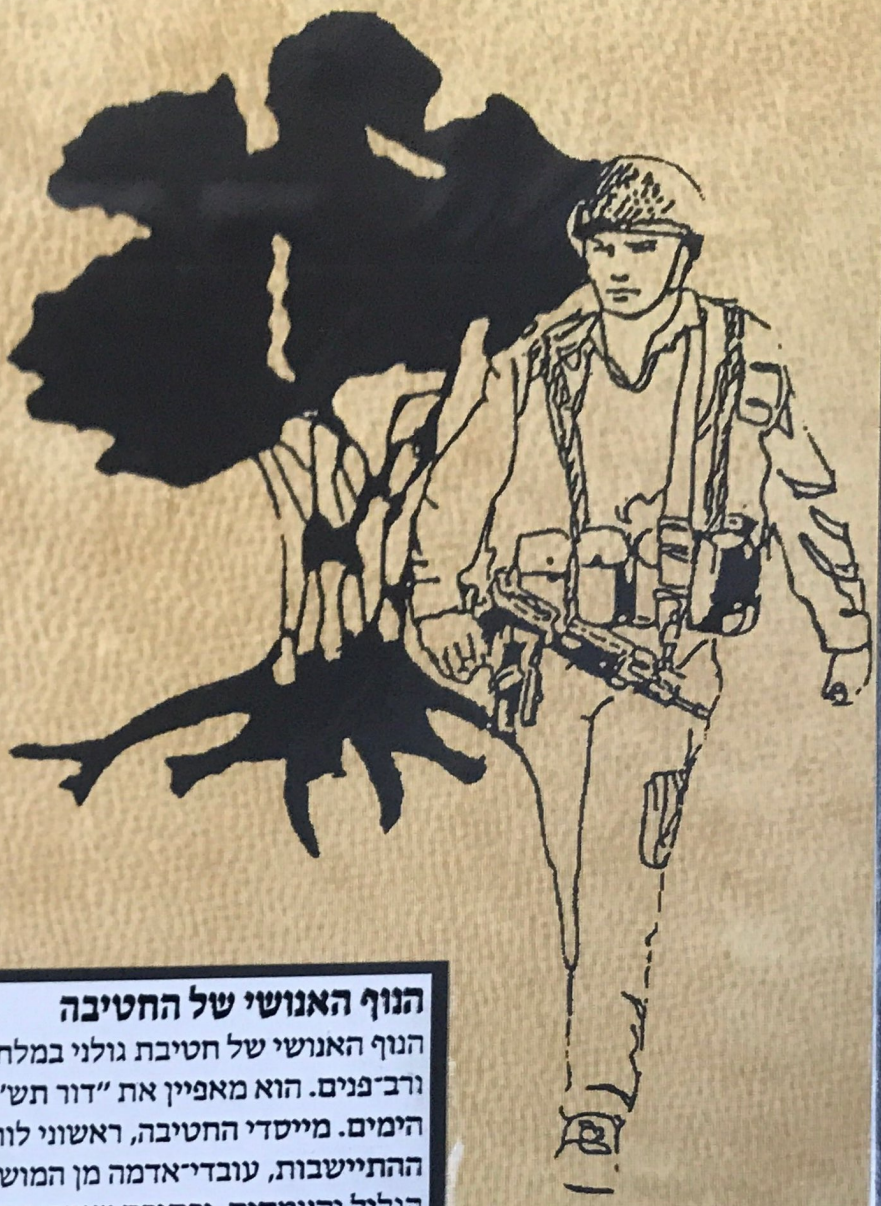

הנוף האנושי של החטיבה

הנוף האנושי של חטיבת גולני במלחמת העצמאות היה מגוון ורב־פנים. הוא מאפיין את "דור תש"ח" בארץ־ישראל של אותם הימים. מייסדי החטיבה, ראשוני לוחמיה ומפקדיה, היו אנשי ההתיישבות, עובדי־אדמה מן המושבה, המושב והקיבוץ של מרחבי הגליל והעמקים, ובתוכם שומרי מסורת לא מעטים. אליהם נוספו במרוצת חודשי לחימה ארוכים בני עיר רבים ואף עולים חדשים אנשי גח"ל ומח"ל. ראוי לציין, כי בימי תש"ח היו בחטיבת גולני בחודות רבות, אשר שירתו בכל היחידות בתפקידים שונים, ודבות מהן פעלו כקשריות או חובשות קרביות. כבר במלחמת העצמאות היתה חטיבת גולני כור היתוך לילידי הארץ ולבני העליות השונות.

בסיכום המבוא שכתב נחום גולן לספר "אילן ושלח" נאמר: "...צמחנו בנוף הגלילי ובמישורי העמקים, ובמרחבי הנגב הרחבנו אופקים – התבגרנו. ההתיישבות בעמקים ובגליל היא שנתנה לחטיבה את צביונה וחותמה המיוחד, וממנה ספגה את עדכיה, כי על כן היתה החטיבה כפרית ונאמנה לערכים שינקה בגושי התיישבות אלו. ציינו אותה תכונותיו של עובד־האדמה ויושב־הכפר: עקשנות, צמידות

למשימה, שורשיות ושקט...

אחרי השעות הקריטיות של הבוקר חלה הפסקה במעולת הארטילריה של האויב. ההפסקה הזאת נוצלה להוצאת הילדים וגם החברות, אשר לא היו צמודות למקום לרגלי תפקיד זה או אחר. ברגעים השקטים האלה התארגנו גם כוחותינו מחדש והתכוננו לערוך קבלת פנים לאויב, אשר נובן היה כל רגע לחדש את התערותו על המשק. עידוד רב לאנשי המקום ניתן ע"י התגבורת, אשר הגיעה בשעות הערב. היחה זאת פלוגת פלמ"ח מזויינת ומצויידת כהלכה. במשך הלילה נעשה נסיון רציני להוציא את האויב מבנין המשטרה. אנשינו הגיעו עד המשטרה ותפסו את בנין בית הספר הערבי, אולם לבנין המשטרה לא הצליחו לחדור. אחרי מאמצים נואשים עזבו גם את בנין בית הספר וחזרו לבסיסם. יום ד' 19 במאי, היה שוב יום קשה בשביל אנשינו, ההרעשה והחפצצה של האויב לא פסקו אפילו לשעה קלה. בלילה שקדם לו, נעזבו מסדה ושערי־הגולן ע"י יושביהם. הערבים חדרו אל תוך הנקודות הנטושות ועשו בהם שמות. הוציאו את כל האינונטר החי וחדומם, ואחרי גמרם מלאכתם זו שלחו אש בכל הבתים והצריפים. אנו, העומדים בתוך החפירות ראינו פתאום להבות אש בוקעות מתוך חשכת הלילה, אולם לא ידענו פשר הדבר. בליל חמישי היו מטוסינו פעילים מאד בשמי צמח. הם פגעו פגיעות ישירות בריכוזי האויב ובכלי הרכב. ביום חמישי, בשעה מוקדמת בבוקר החלה המערכה המברעת על דגניה.

עם שחר, ב־04.15 החלה הרעשת ארטילריה ומרגמות. בשעה 04.45 החלה התקפה של רכב־שריון עלינו, שנמשכה בתשע שעות בהפסקות קטנות ובשינויי צורות. הכוחות הסוריים הסתערו בשלושה טורים: טור אחד, שהיה מרכב מטנקים, מכוניות משוריינות ובמרחק מה מהם דגלים, התקדם עם הכביש לצד שער הכניסה לדגניה א'. הטור השני פנה לשדה בכיוון לבן־מוליה. השלישי — לדגניה ב'. ההרעשה החלה בכלי האש של הטנקים, שהלכו לפנים. עליהם חיפו במכונות־יריה וברובים מבית־המשטרה. בו בזמן נמשכה ההפצצה מן האויר, שהטרידה מאוד את הלוחמים.

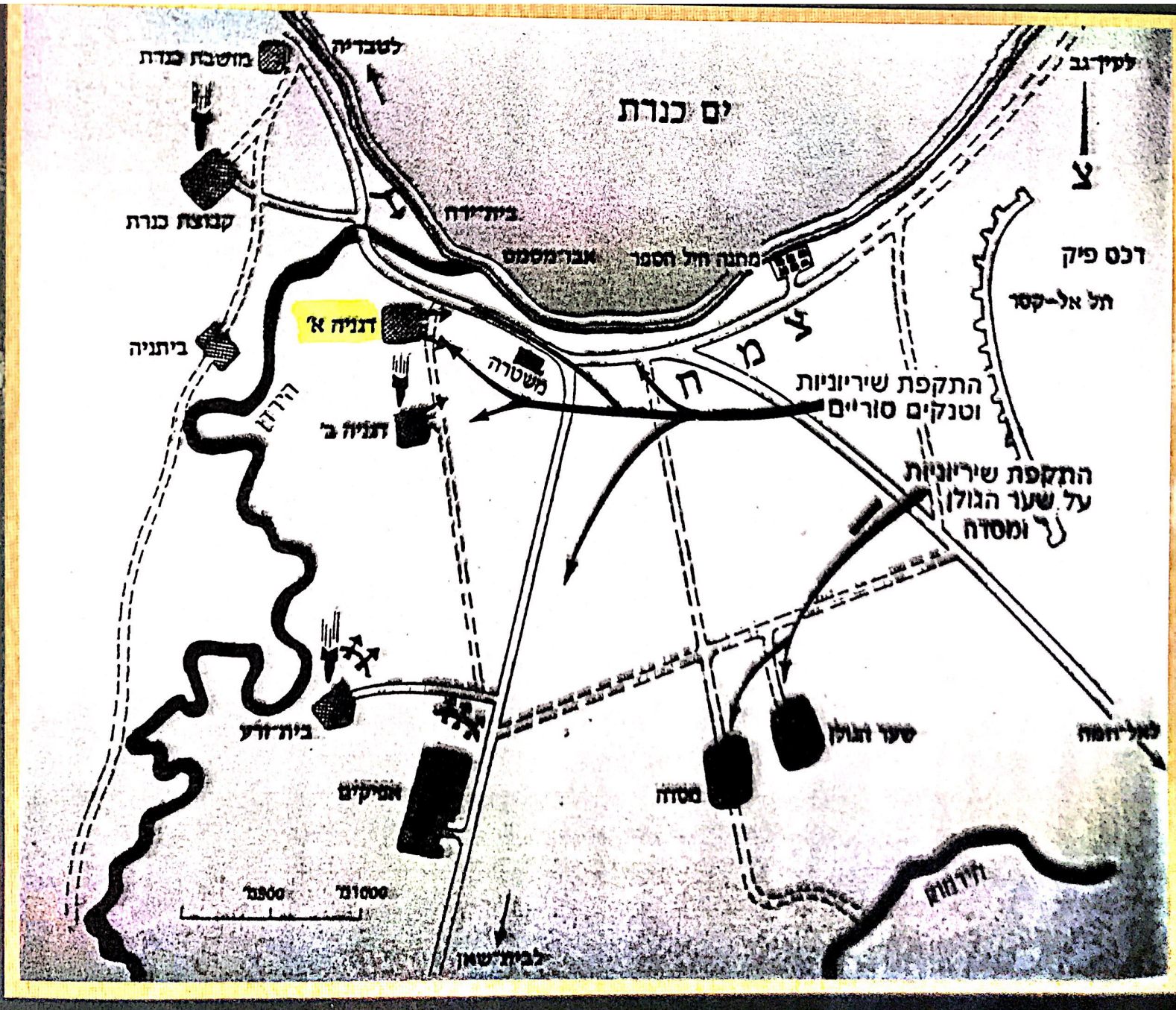

ים כנרת
לטבריה
מושבת כנרת
קבוצת כנרת
ביתניה
דגניה א'
דגניה ב'
משטרה
הירדן
ביתירה
אבו־מסמס
מתנה חיל הספר
לעין־גב
צ
דכס פיק
תל אל־קסר
צמח
התקפת שיריוניות
וטנקים סוריים
התקפת שיריוניות
על שער הגולן
ומסדה
ביתזרע
אפיקים
מסדה
שער הגולן
לאל־חמה
חידמוק
לביתשאן

ואת יתר האוכלוסיה, אולם לא הצליחה לחמם אותנו, בדרכם לשער נפגע אחד משוריין וחוצא מכלל פעולה, עד עכשיו מוטל הוא מעבר לנבוש. טנק אחד הגיע עד למבוא לדגניה ונפגע מיריות חברינו, שלושת הטנקיסטים הצליחו לברוח, אך אין זה ודאי שחגיעו חיים לבסיסם. הטנק נשאר שלם ושועל בתוך צבאנו.

מהטור השני הצליח טנק אחד לפרוץ את גדר הבטחון, עבר גם את תעלת הכביש של דגניה ב', פרץ את הגדר הסנימית וחדר לתוך "גן מוליה". באן יצאו מגיניגו מתוך התעלות והסתערו על הטנק ב"בקבוקי מולוטוב". הטנק החל לבעור, מכל הצדדים החשיכו לזרוק עליו בקבוקים עד שכוסה לגמרי בלהבות. נשרף הטאנק על הטאנקיסטים שהיו בתוכו. הטנק הבוער השפיע בלי ספק על כלי הרכב שנעו אחריו. נפל רוחם והחלה נסיגה, תוך אבדות רבות.

גם בתוך הטור שנע לדגניה ב' נפגעו כלי־רכב שונים. הערבים החלו לסגת בהתמדה. הקרב על הדגניות הוכרע.

בשעות הצהריים החלו תותחינו (שאמנם נשלחו באותו הלילה) להמטיר אש פוגעת וקולעת על הנסוגים מהמשטרה לעבר צמח ואף הלאה מזה.

חלת הפוגה. מיוגעים ותשושי כוח יצאו החברים הלוחמים מתוך התעלות, אולם מעודדים היו וגאים על הנצחון הגדול. מה היה גורל הגליל, טבריה, אילו כבשו חלילה את דגניה ?...

מי היו הלוחמים הללו, שהדפו את האויב המצוייד פי כמה מהם, וגרמו לו אבדות קשות ורבות ? — אנשי הדגניות: הצעירים והזקנים, בחור מברגן־בלזן וקשיש ממנו — יוצא גליציה. מורה בית הספר ורופא בהמות, ילדים ובוגרים, שתוך האש הכבדה שניתכה עלינו וכיסתה את כל השטח העבירו תחמושת, אוכל ומים לתעלות ההגנה. אנשי הדגניות, כנרת ואנשים ממשקים אחרים שבאו לעזרתנו. כולם אנשי עבודה, בנים ובנות יקרים, בעזרת חיילי צ.ה.ל. אלה לא נתנו לאויב לכבוש את דגניה.

הטנק השרוף נשאר תקוע בגן מוליה, מול אותה מצבה, המסמלת את זכר בננו, בן תנחום וחיה. אחד מבין 140 הבחורים שלנו, שנלחמו באויב הנאצי במלחמה העולמית האחרונה וטבעו בים הגדול.

למחרת אספנו את מתינו מהשדה. כמעט כולם היו קרבנות הקרב על צמח. קבר־אחים נחצב בדגניה. קבר־אחים גדול של בנים, הורים, אחים מכל משקי עמק הירדן והסביבה, מגוייסים מיתר חלקי הארץ, ביניהם שבעה בנים ובת מדגניה א'. האחרון — בנימין קרניבד, חניך דגניה, נפל כעבור זמן מה באופן טרגי. למען האדמה הזאת, שבחייהם עבדוה והשקוה, למענה הקריבו עתה את חייהם. לנו ולבנינו תהא האדמה הזאת לעולם.

במשך עשרות שנים חורנו ושיננו לעצמנו את האמת היסודית על

חייתנו בארץ — לעבודה ולחגנה. וחגה בא חרגע, שחרג מכל מסגרות ההגנה שהיינו רגילים בהם במשך 39 שנות חיינו. פרצה מלחמת גלויה נגד ישראל ומדינתו. נלחמנו ויכולנו ! דגניה לא הכזיבה גם בשלב זה.

דגניה

אחד מבתי דגניה שהופצץ על־ידי מטוסים סוריים

מגיני דגניה

חברי דגניה שהשתתפו בעצירת הטנק הסורי,
בקבוקי מולוטוב בידם:
נתן אנקורי
שלום הוכבאום
שלמה כהן ויהודה שפרונג

משוריין סורי תוקף את דגניה

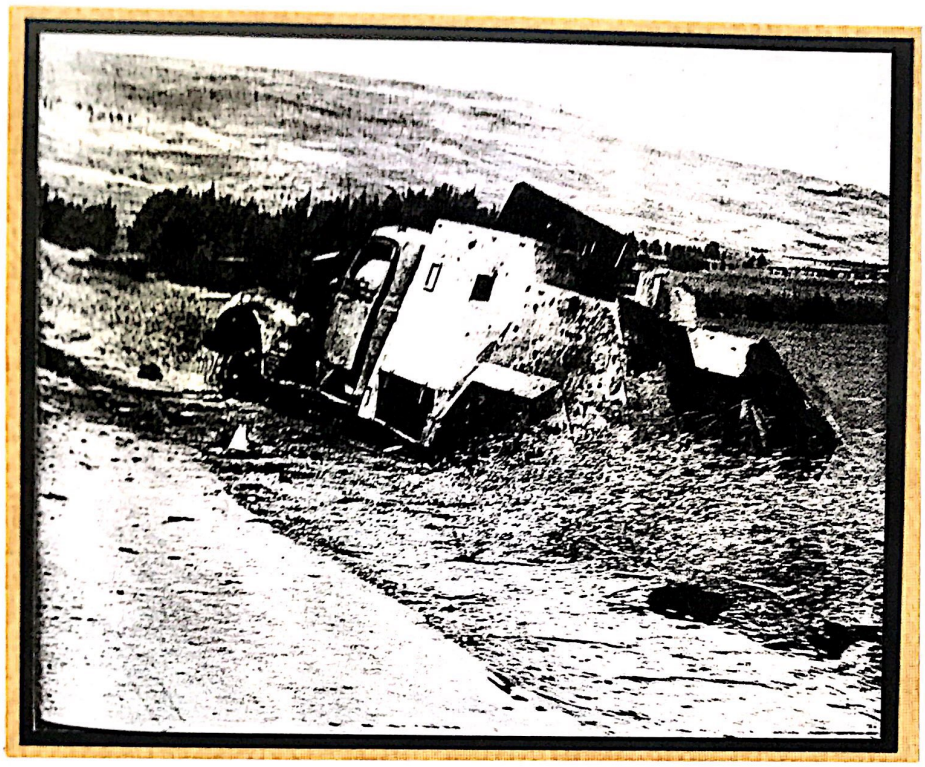

מקלט עזרה ראשונה

רבקה פקר, חברת דגניה א'
בפתח מקלט עזרה ראשונה

חברים כותבים על אורי

בחור יפה, נבון, מפותח בגופו וברוחו, מחונן בזכרון טוב, בטוח בכוחו ואוהב חיים.

בין הילדים המוכשרים והמצויינים שבין „ילדי טהרן" אצלנו. למרות היותו בן יחיד להוריו ומפונק מילדותו, לא הטביעו עליו שנות הנדודים והסבל בימי המלחמה, את חותמם המיוחד, אם כי עבר עליו, כעל יתר בני גילו, סבל רב של רעב, קור וחוסר כל במשך שנים ברוסיה האסיאטית. בעל מבנה גוף בריא ומוצק, אהב לקרוא הרבה. לימודיו ניתנו לו בקלות, הודות לכשרונותיו. מוריו היו מתּ־ אוננים עליו, שאינו משיג את שהוא מסוגל להשיג לפי כשרונותיו. את שעוריו ידע תמיד במידה משביעה רצון, אך לא בהצטיינות, כפי היכולת שהיתה גנוזה בו. כבעל זכרון חזק זכר היטב מה ששמע ומה שקרא ומשך לב חבריו בסיפוריו הארוּ־ כים. ידע לספר שעות שלמות דברים שהיה בהם ענין לשומע, הרבה ממה שקרא ושמע ומעט, כנראה, גם מפרי דמיונו. בשנים האחרונות אהב להתוכח ולהחליף דעות עם חבריו והיה בטוח באמתותיו. ידע לעבוד ועשה את עבודתו בשלמות. מילא את חובתו כדבר מחויב המציאות בדגניה, כחלק מסדר־יומו הקבוע. היה נעים להביט עליו ולראותו בבריאות גופו, בברק עיניו, בבטחונו ולשוחח אתו. ידע להשתמש בכלי נשק והיה לועג לערבים מתוך בטחון בכוחו ובכוח נשקו.

בזמן האחרון דרש מפקידי הבטחון במקום, לגוסס גיוס מלא ולשלחו לכל מקום שדרושים מתנדבים, אך ועדת־הבטחון נמנעה מעשות זאת, מדעתה שהוא בן יחיד להוריו ודחוהו בכל מיני אמתלאות.

מה רב הכאב והצער שחיים צעירים אלה נגדעו בעצם פריחתם, בגיל 18½, ביום המר, 18 במאי, בעמדו על משמרתו בקרב על דגניה.

משה קיפניס

ב.

כלכל אדם היו לאורי מעלות וחסרונות. רוצה אני להעלות כאן את היפה שבו, כפי שאני הכרתיו. הצדדים החיוביים, אשר באופיו חיים בזכרוני ועליהם ברצוני לספר. לאורי היה יסוד בריא.

הוא היה בחור טוב לב וישר מאוד מטבעו. אם הכיר בזה שהוא טועה — הודה בטעותו; והצדיק על עצמו את הדין, במקרה שהצדק לא היה אתו.

לעומת זאת, כשחשב שהצדק אתו, היה מוכן לעמוד על דעתו בתוקף אף אם ידע שהדבר עלול להכניסו לסבך שקשה להחלץ ממנו.

ישר היה, מכדי לשאת פנים ולותר על האמת.

מוכן היה תמיד לעזור ולעשות טוב לשני בלי חשבונות. אינני זוכר אף מקרה אחד, שבקשתי אותו לעזור לי במשהו ולא נעניתי.

חביב היה עלי על מעלותיו וחסרונותיו גם יחד. מצאה חן בעיני נפשו הישרה, הפשוטה, ויחד עם זה — הרגישה והנוטה להתלהב.

דמיון עשיר ועז היה לו. יכול היה לשבת עד שעה מאוחרת בלילה ולספר על מה שעבר עליו בחוץ לארץ או על סרט שראה, והאוזן לא נלאתה משמוע; כי מספר היה בכשרון רב ובצבעים עשירים, כיד הדמיון הטובה עליו. חבריו לכיתה מעידים, כי היה כותב חיבורים מצויינים.

אורי היה צמא דעת מטבעו — אם כי לא שקד על לימודיו — ואהב להתוכח על עניני מדע ולימודים.

אפשר היה לקנא בו על חוסן גופו ובריאות רוחו. במשך הזמן שהיה בדגניה התפתח והבריא להפליא, וברוחו לא חשתי מעולם תסביכים או סבל. מה שמחים היו הורין לראות בחור כארז זה!

אוי להם כי כך עלתה לו.

איכה נקדם את פניהם ומה נוכל לענות לתביעה האילמת בעיניהם?

יהי זכרו ברוך!

אסף ק.

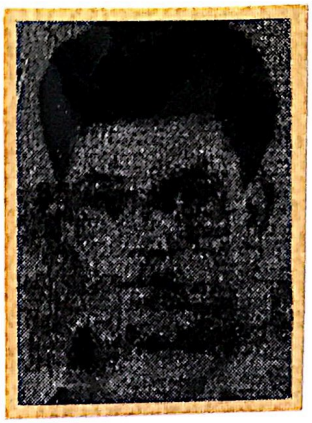

אותה שיחה, שהתחלנו בה במועדון של ה„סוכה" והמשכנו אותה בהפסקות במשך כל השנה, שנתו הראשונה של אורי בדגניה, גילתה בפני מה רבים וקשים היו חבלי קליטתו של הילד יפה העינים, בעל המצח הבהיר שכה משך את לב כולם עוד בהופעתו הראשונה אצלנו.

נדמה היה, שכל אותם התלאות והנדודים שעברו עליו לא השאירו כל חותם באופיו, והוא נשאר אותו בן יחיד להורים משכילים ואמידים, שידעו לטפח אותו באהבה והבנה רבה והוא נשאר נאמן לתכונותיו המיוחדות, שהבדילו בינו ובין שאר הילדים, וכדרכם של ילדים לא יכלו להבין לו ולדרכיו.

לאורי היה קשה מאוד להסתגל למסגרות וסדר חיים קבועים. תמיד היה כאילו שוגה בדמיונות ובחלומות. הירהוריו ומחשבתו כאילו תפוסים היו תמיד ולא פעם נדמה היה שהעירוהו משינה בשעה שפנו אליו.

זכורני, לאחר ימים רבים של איחורים החלטתי לנזוף בו בתקיפות. אורי הופיע ב„סוכה" עם חשכה, עיניו הנוצצות־כנסוכות חלום, חיוך מתחטא על שפתיו ועוד טרם הספקתי לגשת אליו והוא לבר מספר בעירנות רבה מאורעות ועלילות

שנה עתה קרא עליהם, וכל הילדים עוטרים אותו, קשובים ודרוכים לדבריו ולבסוף גם אני נסחפת לשיחה, שאורי הוא בה מראשי המדברים.

אם נפל לידו ספר טוב וזה קרה לעתים תכופות, לא יכול היה להנתק מעליו עד אשר גמר לקרוא. אחר שבת בלילה ועם בוקר, כשהיה עליו לקום ללימודים, הוא רק מתחיל את שגרתו — שנת נער עמוקה.

מדי פעם, בעברי בקצה השדרה, נדמה היה לי, שמיד יופיע אורי, כאשר הייתי רגילה לפגשו והוא מראה לי מכתב מהוריו ועיניו השחורות שוחקות. געגועים עזים היו בו להוריו, ששנים רבות כמה לבואם. לעתים קרובות ספר עליהם ובעיקר על אמו, שתמיד תאר אותה כדמות אצילה, וכמה מאמצים השקיע בסידור עליתם ארצה.

מה מוזר לספר על אורי שאיננו. אי אפשר להתרגל לעובדה מרה זו. הן לא גמל בו עדיין האדם, לא עבר את כל אותם המשברים של גיל הנעורים, שסימניהם ניכרו בו היטב וטלטלוהו עזות, אף כי לעתים, תוך שיחה, נדמה היה כי אדם מבוגר מדבר, כי נבון היה וידע להעמיק חשוב.

יש לפעמים שעיי גילוי מסויים נכיר תכונותיו של האדם. כך היה ביחסו של אורי לעבודה. בעוד אורי ילד, ילד רשלן קצת ושוגה הרבה בחלומות, יצא לו שם, כאילו אינו מצליח בעבודה. מובן, שהדבר היה בחדשי החופש הגדול. לא סדרו אותו לחצירים ולא לבננות, אורי סבל מאוד מהדבר. תמיד היה בא ומבקש ממני שאשתדל עבורו. רצונו היה לצאת לירק, לחצירים, לשדה הרחוק עם כולם יחד. הרגשתי את חתירתו ורצונו לעבוד עם כל הגדולים „בענף חשוב". אורי כבש את העבודה לעצמו וכבש עצמו לעבודה.

בחופש הפסח האחרון אמר לי פעם, אני מרגיש שאני מחליף חבר, והראה לי את ידיו שהיו קשות ומיובלות, ידי פועל ממש. הוא היה מאושר. נזכרתי בשנים הראשונות וידעתי — כאן נתגלה אדם.

צר, מה צר על הנער שנפל בדמי ימיו לפני שהספיק להכיר וליהנות מהחיים. ויש הרגשה, שאורי היה יודע להבין ולאהוב את החיים כפי כשרונו ויכלתו בשטחי חיים שונים. לא ניתנה לו הזכות לגלות את כוחותיו בעבודה ובכל יצירה אחרת, ולא ניתן לו האושר לקבל את פני הוריו שלהם חיכה כל השנים.

אני יודעת שלא רק בפני, אלא בפני רבים מאתנו וביחוד בין חבריו הצעירים, ניצבת כאילו חיה דמותו החביבה של אורי, אשר נפל בלא עת.

חדסה

ה.

הקבר הטהי צובט את לבי, אורי! איך נפלת בנופלים ונלקחת מאתנו. לבנו דוי עליך ואי אפשר להשתחרר מהרגשת המועקה. לעולם לא גראה עוד את קומתך הזקופה ואת פניך הרציניים. ולא נשמע את קולך הענוג ואת ספוריך, טבולי ההומור ועשירי הדמיון, גדלת ובגרת לתפארת. אנו, חבריך, זכינו לראותך בכך, אולם לא זכו לכך אלה, שהביאו אותך לעולם ואשר שאפת וחלמת ללחצם אל לבך בקרוב — הוריך האומללים. הן יחיד היית עבורם ואין מנחם להם באסונם, אף הרעיון הגדול, למענו מסרת את נפשך הצעירה והמשתוקקת לחיים, גם הוא מעט מזעיר לעומת היגון והאבל אשר ירד עלינו. ראיתיך במצבים שונים, קשה היתה עליך מלחמתך לחיים, בשעת הצורך הושטתי לך יד חבר נאמנה ואחה קבלתה. מאז קרובים היינו אחד לשני, ואת זכר הזמנים האלה אזכור תמיד בלבי. היית לי את

נאמן ומקור לעידוד ברגעים קשים. אזכור היטב את שיחתנו האחרונה. עת עמו הפגזים הראשונים מעל לראשינו. איש לא חשב כי המות אורב לך ויעקרך מתוכנו. אנחנו דברנו על גורל. חייכת אז את חיוכך החביב ואמרת: „הגורל, מי ידענו. כיום חי אתה ברמ"ח אבריך, אולם המחר, בידו האכזרית". אכן, את זאת לראבוננו ראינו. עתה, כעטוף לבנו יגון אין קץ, אראה את רוחך המרחפת בחלל אין קץ. היא מתגלה לי בסערת איתנים או בדממה עמוקה של לילות הירח. גלי הכנרת בהמיתם שרים לך שיר ערש. תהיה נשמתך צרורה בצרור החיים.

אליעזר שינמן

ו.

אודה ולא אבוש — פעמים אחדות ניסיתי להעלות על הניר דברים על אורי ולא הצלחתי למצוא את הביטוי הנכון. עדיין איני יכול להשלים עם המחשבה כי הוא איננו בחיים, עדיין קשה עלי לסכם את פרשת חייו הקצרים. גם מלים אלו, הנמסרות לרשות הציבור אין בהן כדי להביע את מלוא רגשותי ומחשבותי. לא קל למצוא את הביטוי הפשוט והנטול שמץ של מליצה אשר יהא הולם את אורי. אני רואה את אורי כשהוא יושב על ידי בעת כתיבת המלים האלה וקודח לי בעיניו הפיקחות והשובבות כי אותר על הפאתוס ועל המלים המפוצצות. גבורה, הקרבה, וכו' נפשו האצילה וטעמו האמנותי הטבעי סלדו מכל גילוי חיצוני ורועש של רגשות קדושים.

אורי היה אמן בנפשו. היו לו כשרונות בולטים בספרות ובמשחק. בספרות עצרה שפתו העברית החדשה את שטף היצירה. אולם בשנים האחרונות הוא השתחרר מהמעצורים והביטוי היה נאה ומטופח.

המשחק היה טבעו השני. הוא אהב את ההתחפשות ואת השובבות ושמח כשהיתה לו הזדמנות להפליג לעולם הדמיון. אורי איחד בקרבו שתי תכונות מנוגדות: את התמימות ואת הכפירה. תמימות של נפש עדינה הרגישה לכל דבר יפה וכפירה של אדם ההולך בדרך עצמית ומבקרת דברים מקובלים ומקודשים.

את עולמו הרוחני, את אמונתו ודרכו בחיים יצר לו אורי בעקביות לפעמים ברגעים של פיזור נפש, כשחלם בהקיץ ולפעמים ברגעים של חשבון נפש עמוק ושיחת רעים נוקבת.

אורי אגר בנפשו את כל החוויות וההתרשמויות החזקות שראה בשנות הנדודים על מנת לעבדן בעתיד. ספור חייו מתקופת ההתבגרות שאורי התכונן לכתוב היה מגלה לנו לא רק את נפשו כי אם גם את תהליך ההתבגרות של ילד הנדודים בשנות המלחמה. את הסיכום הזה דחה אורי עד אשר יתמזג כליל עם הארץ. הוא דחה אותו עד אשר יתגשם חלומו הגדול ביותר, משאלת לבו שהטרידה את שנתו ואכלה את לבו: המשאלה להפגש עם הוריו בארץ. היו בתשוקה זאת יותר מאשר געגועי בן ודאגה להורים. היה בזה קודם כל הרצון הכביר להשלים את החלל הנפשי אשר נוצר בגיל הילדות עם ההפרדה. רק מי שהכיר את היחסים בין אורי ובין הוריו יכול להבין באיזו מידה היה אורי זקוק להם ומה היה יכול להיות למענם. הוא יבין גם את רגשות הוריו אשר החליטו, כי יש טעם רק לחייהם כאן בארץ שבה נשם והוציא את נשמתו בנם היחיד.

וגם אנו, חבריו מרוסיה, חבריו מדגניה, אוהדיו ואוהביו וגם אני, שכבן היה לי וחבר טוב לי ולמשפחתי, שזכינו לחיות אתו — נחיה עם זכרו!

ישעיהו שפירא

רְאִי, אֲדָמָה, כִּי הָיִינוּ בַּזְּבוּבִים עַד מְאֹד:
פִּרְחֵי סְרָחִים בָּךְ טָמְנוּ רַעֲנַנִּים וּבְהוֹד,
אֲשֶׁר נִשְׁקָתָם חַשְׁמַשׁ מִנְּשִׁיקָה רִאשׁוֹנָה,
מְצַנִּיעַ חֵן עִם יְפִי קָלָה, קְטֹרֶת כּוֹסוֹ נְכוֹנָה.
וְעַד שֶׁיֵּדְעוּ צְהֳרַיִם בְּעָצְמָם הַצַּעַר הַתָּם,

וּבְטֶרֶם רָוּ טַל שֶׁל בֹּקֶר בַּחֲלוֹמוֹת־אוֹר נִבְטָם,
הֵא לָךְ הַטּוֹבִים בְּבָנַיִךְ, נַעַר טְהָר חֲלוֹמוֹת,
בָּרֵי לֵב נְקֵיֵי כַּפַּיִם, טֶרֶם חָלְאַת אֲדָמוֹת,
וְאֶרֶג יוֹמָם עוֹדוֹ שֶׁתִי, אֶרֶג תְּקוּוֹת יוֹם יָבֹא,

אֵין לָנוּ טוֹבִים מִכָּל אֵלֶּה. אַתְּ הַרָאִית? וְאֵיפֹה?
וְאַתְּ תִּכְסִי עַל כָּל אֵלֶּה. יַעַל שַׁצְמַח בְּעִתּוֹ!
מֵאָה שְׁעָרִים הוֹד וָכַח, קֹדֶשׁ לְעֻמַּת מְכוֹרָתוֹ!
בָּרוּךְ קִרְבָּנָם בְּסוֹד מָוֶת, כְּפֶר חָיֵינוּ בְּהוֹד...
רְאִי, אֲדָמָה, כִּי הָיִינוּ בַּזְּבוּבִים עַד מְאֹד!

המאורעות התפתחו באותו יום שלישי, 18 במאי. במהירות הבזק, האויב התפרץ במקום אחד בכל כובד המונו, האדם והפלדה שלו. חיילינו התנגדו בגבורה בסטיגים וברובים מול מפלצות ברזל העשת הרבות שהלכו הלוך וקרב אל שערינו.

ברור היה אז, כי מעתה נשמש באופן בלתי אמצעי קו ראשון של הקרב ועלינו לקבל את הדבר כראוי לכבוד ביתנו ומולדתנו.

...אני קיבלתי פקודה לתפוס עמדה עם הלואיס שלי ע"י השער. מתוך אשנב עמדתי ראיתי איך בחורינו עושים מאמצים על-אנושיים לחצות את שדה המות מהמשטרה עד הגדר שלנו; רצים, נופלים, קמים... אך רבים אינם קמים יותר. שני טנקים עומדים ע"י משתלת התמרים ופולטים אש, טנק אחר של האויב זז לאט-לאט על פני הכביש בכיוון אלינו, בהמטירו מות עלינו ועל הבחורים המנסים להב-קיע להם דרך אלינו. ובתעלה, על יד הכביש זוחלים חברינו!

...אורי עומד לא רחוק ממני, מתוח, מוכן למאבק ובידיו מה ששימש לנו אז בתור "ארטילריה כבדה" של הגנתנו: רימוני-יד.

אני יורה מתוך ה"לואיס" שלי צלחת אחר צלחת. הטנק מתקרב יותר ויותר אל המחסום, עומד, נסוג קצת ושוב מתקרב. לאן הוא נע? היכנס לתוך השער שלא הספיקו אפילו להגיפו והוא פתוח לרווחה? או יזוז אל הסכר, בחסמו בעדנו את היציאה וגם את הגישה אלינו? ולנו אין אף בקבוק מולוטוב אחד!

קצרה רוחו של אורי, ועד שיוכל להפעיל את ה"ארטילריה" שלו, הוא השיג מאיזה מקום רובה צרפתי קצר והתחיל לירות מתוכו. אצלי אזלו הצלחות. בקשתי את אורי שימלא צלחות ויגיש לי ואם אאלץ להחליף את מקומי שילך אחרי. מתוך שלות נפש מפתיעה הוא החל למלא צלחות בירותו מזמן לזמן מתוך ה"צרפתי" שלו. ופתאום... נזרקתי לאחור. וכשפקחתי את עיני לא ראיתי בהן כמעט כלום. בראשי — שאון, שריקות וכולי הייתי מכוסה רסיסי מוח...

אורי היה מוטל על הארץ. את הבעת פניו האחרונה לא יכולתי לראות כיוון שהוא שכב בלי ראש...

אורי יקירי! הדבר שעליו מסרת בנכונות כזו את חייך הצעירים ינצח וזכרך ישאר לנצח בלבותינו.

...כעבור חודש ימים נולד בני, בכורי, וקראנו לו בשם אורי.

חיים פז